

Leren lezen en schrijven en het ontwikkelen van digitale vaardigheden helpt tegen eenzaamheid bij ouderen

Terugblik project ‘Ouderen (digitaal) de deur uit’

Zorgbelang Brabant|Zeeland voerde in 2018, in opdracht van Stichting Lezen & Schrijven, het project ‘Ouderen (digitaal) de deur uit’ uit in de provincie Noord-Brabant. Dit deden wij met subsidie van het Dioraphte fonds en vanuit het programma sociale veerkracht van de provincie Noord-Brabant. Zorgbelang zette zich samen met lokale vrijwilligers-, zorg- en welzijnsorganisaties in voor de aanpak van laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden. Dit deden wij door ouderen in diverse gemeenten te motiveren om deel te nemen aan taalactiviteiten en cursussen rondom digitale vaardigheden. Met als doel ouderen ook te stimuleren om deze vaardigheden te verbeteren, zodat zij beter kunnen meedoen in de samenleving en om zo eenzaamheid bij deze doelgroep terug te dringen.

Zorgbelang ontwikkelde een werkwijze als basis voor de aanpak hiervan. In dit project brachten wij verschillende partijen bij elkaar. Er werd waar mogelijk aangehaakt bij bestaande netwerken in de regio. Daarnaast breidde wij het netwerk uit met nieuwe contacten. Door deze laagdrempelige benadering is er direct en persoonlijk contact met de doelgroep. Deze werkwijze biedt gemeenten en organisaties handvatten hoe zij laaggeletterdheid kunnen aanpakken. Wij legden deze werkwijze als proces vast, waardoor het eenvoudig te implementeren is in andere delen van Nederland.

Mark Neefs

Signalen problemen met taal- en digitale vaardigheden

Dit project kwam mede voort uit de signalen die binnenkwamen bij Adviespunt Zorgbelang. Onze cliëntondersteuners krijgen veel vragen die direct en indirect te maken hebben met taal- of digitale vaardigheden. Uit deze vragen blijkt bijvoorbeeld dat mensen moeite hebben om brieven te begrijpen of moeite hebben met het invullen van digitale formulieren. Deze signalen zijn een schat aan informatie. Met die signalen wilde Zorgbelang ook echt iets doen om de problemen rondom laaggeletterdheid en digitale vaardigheden aan te pakken.

Samenwerking met partijen in de regio

Het project werd uitgevoerd in zes gemeenten in West-Brabant: Etten-Leur, Roosendaal, Bergen op Zoom, Breda, Moerdijk en Oosterhout. Later is dit uitgebreid naar twee andere gemeenten: Uden en Waalwijk. Als eerste legden wij alle belangrijke contacten. Zoals met de projectleider van Stichting Lezen & Schrijven, de gemeente, de bibliotheek en met betrokken vrijwilligers-, zorg- en welzijnsorganisatie(s). Zorgbelang benaderde de gemeenten en maakte afspraken met hen over de wijken waar het project daadwerkelijk werd uitgevoerd en over de

gemeentelijke bijdrage aan dit project.

Zorgbelang benaderde vervolgens in de betreffende wijk lokale vrijwilligers, zorg- en welzijnsorganisaties die werken met vrijwilligers en zich richten op de doelgroep ouderen. Wij versterkten het bestaande netwerk door vrijwilligersorganisaties en aanbieders op het gebied van taal- en digitale vaardigheden aan elkaar te koppelen. Hierdoor zijn de lijnen kort wanneer er een hulpvraag komt van iemand die laaggeletterd is. Ook legden wij contact met de doelgroep en brachten daarnaast het lokale aanbod in kaart.

Activiteiten

Belangrijk onderdeel van de aanpak zijn twee activiteiten: de training 'Herkennen en doorverwijzen' en het organiseren van een taalactiviteit. Wij trainden vrijwilligers van diverse lokale vrijwilligersorganisaties, zodat zij ouderen met beperkte taal- en/of digitale vaardigheden leren herkennen, en deze mensen ook kunnen doorverwijzen naar het lokale taal- en digitale aanbod, zoals taalcafés in de buurt. De vrijwilligers stimuleerden de ouderen om deel te nemen aan de door ons georganiseerde taalactiviteiten. Door het trainen van deze vrijwilligers wilden wij het bewustzijn van laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden bij ouderen vergroten. En de vrijwilligers ook enthousiasmeren om meer met het thema te doen, bijvoorbeeld door zich aan te sluiten bij het Taalhuis als taalmaatje.

Laagdrempelige aanpak

De getrainde vrijwilligers signaleerden laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden bij ouderen. En gingen met hen in gesprek over het aanbod en de mogelijkheden voor scholing van digitale vaardigheden. Ook verwezen zij ouderen door naar het Taalhuis. Dit contact was zeer laagdrempelig, omdat de vrijwilligers de ouderen goed kennen en vaak een persoonlijke band met hen hebben. Tijdens de verschillende bijeenkomsten wisten wij de doelgroep goed te bereiken en met succes door te verwijzen. Samen met het lokale netwerk organiseerden wij taalactiviteiten, waar ouderen vragen

Bijeenkomst

konden stellen op het gebied van digitale vaardigheden en waarin wij ook het taal- en digitale aanbod in de regio onder de aandacht brachten.

Zorgbelang kijkt tevreden terug op de resultaten van het project. Ook de samenwerking met de verschillende partijen was erg waardevol. Wij hopen de door ons ontwikkelde werkwijze ook in andere gemeenten voort te zetten.

Geïnteresseerd?

Wil je meer weten? Neem dan contact met ons op.

Contact

Mark Neefs, projectleider
Zorgbelang Brabant|Zeeland

Telefoon: 06 – 57 88 99 94
E-mail: mneefs@zorgbelang-brabant.nl

Impact

Onderdeel	Aantal
Gegeven trainingen	16
Getrainde vrijwilligers	256
Gehouden activiteiten	10
Deelnemers aan de activiteit	780
Ouderen die een cursus gaan volgen	586

COLOFON

Dit artikel is gemaakt en uitgegeven door Zorgbelang Brabant|Zeeland.

© januari 2019

Ringbaan Zuid 44
5022 PN Tilburg

Website: www.zorgbelang-brabant.nl
E-mail: info@zorgbelang-brabant.nl
Twitter: @ZorgbelangBr
Facebook: [zorgbelangbrabantzeeland](https://www.facebook.com/zorgbelangbrabantzeeland)
LinkedIn: [zorgbelangbrabantzeeland](https://www.linkedin.com/company/zorgbelangbrabantzeeland)